

Kindvriendelijk ziekenhuis

informatie voor patiënten

Kindvriendelijk ziekenhuis

Inleiding

Het 'Handvest van de rechten van de gehospitaliseerde kinderen' van de European Association for Children in Hospital (EACH) en het 'Kinderrechtenverdrag van Unicef (VN)' vormen de basis om ervoor te zorgen dat elk kind in UZ Leuven de best mogelijke zorg en begeleiding krijgt bij een ziekenhuisopname, ambulante therapie en na het ontslag uit het ziekenhuis. In deze brochure wordt de toepassing beschreven van de tien artikels van het 'Handvest van de rechten van de gehospitaliseerde kinderen' in UZ Leuven.

Heb je na het lezen van deze brochure nog vragen? Aarzel dan zeker niet ze te stellen. De behandelende arts of verpleegkundige geeft je graag meer uitleg.

De medewerkers van de dienst kindergeneeskunde

Artikel 1 – Kinderen worden niet in een ziekenhuis opgenomen als de zorg die zij nodig hebben thuis, in dagbehandeling of poliklinisch kan worden verleend.

Als universitair ziekenhuis is UZ Leuven per definitie een verwijscentrum voor tertiaire zorg (derdelijns gezondheidszorg = zeer gespecialiseerde zorg) met opnamecriteria die hieraan beantwoorden.

Voor je kind wordt opgenomen, wordt er samen met de verwijzende arts en jullie gekeken of er andere alternatieven zijn. Het kindziekenhuis heeft een ruime waaier aan gespecialiseerde en multidisciplinaire consultaties.

UZ Leuven beschikt over een uitgebreid team psychosociale medewerkers (sociaal werkers en psychologen) dat ondersteuning kan bieden in het zoeken naar de beste begeleiding bij de zorg in de thussituatie, tijdens de ziekenhuisopname of de dagbehandeling. Het kindziekenhuis beschikt over een eigen 'Kinderen in thuis- en supportief zorgteam (KITES)' als ondersteuning voor de complexe zorg voor kinderen met levensbedreigende aandoeningen.

De opnamestromen voor ziekenhuisopname verlopen via een:

- X spoedopname;
- X verwijzing vanuit andere ziekenhuizen, kinderartsen, huisartsen;
- X consultatie kindziekenhuis;
- X door de opnamedienst geplande opname;
- X transfer vanuit intensieve geneeskunde;
- X opname na een geboorte.

Dagbehandeling kan gebeuren via een:

- X geplande pediatrische dagopname;
- X geplande chirurgische dagopname.

De dagbehandeling wordt minutieus gepland om de verblijfsduur zo kort mogelijk te houden. De zwaarte van het dagschema wordt zo veel mogelijk afgestemd op de noden van je kind.

Ook voor geplande ziekenhuisopnames wordt op voorhand een planning uitgewerkt. Op de hospitalisatieafdelingen komt de behandelende arts dagelijks langs zodat de zorg altijd kan bijgestuurd worden.

Voor de chirurgische ingrepen wordt rekening gehouden met de leeftijd van de kinderen zodat de jongste patiënt eerst geopereerd wordt. Voor onderzoeken met verdoving (algemene of sedatie) wordt er rekening gehouden met hoelang je kind nuchter moet zijn.

De dienst ziekenhuishygiëne heeft een strikt isolatiebeleid uitgewerkt. Het tijdstip van starten en opheffen van deze isolatiemaatregelen is hierin eveneens beschreven.

Van zodra de medische toestand van je kind het toelaat en jullie, de ouders, beschikken over de nodige ondersteuning en uitleg, wordt je kind ontslagen.

Artikel 2 – Kinderen hebben het recht hun ouders of verzorgers altijd bij zich te hebben.

Ouders mogen altijd bij hun kind:

- blijven overnachten als ze dat wensen;
- aanwezig zijn bij onderzoeken, verpleegkundige en medische handelingen enzovoort;
- aanwezig zijn bij de voorbereiding, installatie in de operatiekamer en bij het ontwaken uit de verdoving.

Als jullie niet aanwezig kunnen zijn, mag een ander familielid deze taak overnemen.

In andere gevallen wordt de begeleiding zo nodig overgenomen door een pedagogisch medewerker of verpleegkundige.

Artikel 3 – Ouders wordt accommodatie en de mogelijkheid tot overnachting naast het kind aangeboden.

Ouders worden geholpen en gestimuleerd bij hun kind te blijven en deel te nemen aan de verzorging en verpleging van hun kind.

Overnachten kan op twee manieren: in een eenpersoonskamer of in een gemeenschappelijke kamer. Er is een vouw-/zetelbed aanwezig. Er is een douche en toilet in of vlakbij de kamer.

Elke eenpersoonskamer beschikt over een koelkast, tv, video, dvd. Ook op de gemeenschappelijke kamer is er tv, video, dvd. Elk kind heeft een eigen telefoontoestel. Er zijn ook bergruimtes voor persoonlijke bezittingen.

Op verschillende plaatsen van de afdeling zijn er koelkasten, koffieautomaten, microgolfovens en ruimtes om te rusten. Pc en internet zijn beschikbaar.

Als jullie dat wensen, wordt jullie ontbijt opgediend op de kamer. Voor de andere maaltijden wordt verwezen naar de bezoekerscafeteria. Als de toestand van je kind dit vereist, kunnen alle maaltijden op de kamer genomen worden.

Tijdens de opname in het ziekenhuis worden jullie betrokken bij de zorg voor jullie kind (wassen, temperaturen, verschonen, eten geven, medicatie langs de mond toedienen, aerosol/puff geven enzovoort). Maar er wordt altijd rekening gehouden met jullie mogelijkheden zelf. Ze worden gestimuleerd en ondersteund. Alles gebeurt in overleg en met voldoende informatie.

Jullie beslissingen worden geaccepteerd. Als jullie handelswijze niet bijdraagt tot de genezing van jullie kind wordt met jullie besproken hoe jullie die kunnen aanpassen.

Ouders mogen idealiter geen verlies van inkomen lijden.

De kosten die aangerekend worden, zijn tot een minimum beperkt. Als er financiële problemen zijn, wordt samen met de sociaal werker naar een oplossing op maat gezocht.

De nodige attesten worden aan jullie bezorgd zodat jullie maximaal kunnen genieten van alle sociale voordelen waar jullie recht op hebben.

Artikel 4 – Kinderen en ouders hebben recht op informatie. De informatie wordt aangepast aan de leeftijd en het bevattingvermogen van het kind.

Er zijn verschillende brochures voor de ouders beschikbaar: een onthaalbrochure, informatie over onderzoeken enzovoort. Daarnaast vinden jullie een uitgebreid luik informatie terug te vinden op de UZ Leuven-website: <http://www.uzleuven.be/kindergeneeskunde>

Voor sommige aandoeningen zijn er informatieboekjes op kindermaat. Er wordt ook een aparte website voor kinderen ontwikkeld.

Alle ziekenhuismedewerkers zijn er op getraind om informatie te geven over elke handeling die ze stellen.

Men zorgt ervoor dat:

- ✓ de informatie aangepast is aan de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van jullie kind;
- ✓ er op gelet wordt dat de informatie wel degelijk begrepen werd;
- ✓ zowel jullie als jullie kind gestimuleerd worden om vragen te stellen;
- ✓ er rekening gehouden wordt met de ziekte-toestand van jullie kind en het bevattingsvermogen op dat moment.

Een geplande opname wordt zo goed mogelijk op voorhand voorbereid. Als er een consultatie/dagopname/andere ziekenhuisopname aan vooraf ging, dan wordt dit moment maximaal benut om zowel jullie als jullie kind te informeren over de planning van de opname.

Ondanks het dringende karakter van een spoedopname, waar er prioriteit moet gegeven worden aan de medische toestand van jullie kind, wordt er eveneens bij elke handeling uitleg gegeven. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de emoties die een spoedopname meebrengt. Van zodra jullie en je kind opgenomen zijn en de rust wat weergekeerd is, wordt er opnieuw extra aandacht gegeven aan het informeren en het beantwoorden van vragen van zowel jullie als van jullie kind.

De pedagogische medewerkers/spelbegeleidingsteam zijn op elke afdeling aanwezig. Zij zijn extra getraind om op het niveau van je kind om te gaan met zijn vragen. Zij geven gerichte informatie door aan zowel het verpleegkundig als het medische team.

Jullie mogen het medisch en verpleegkundig dossier cfr. de wettelijke bepalingen inkijken. De rechten van het kind worden gerespecteerd. Ze krijgen zo nodig bescherming, steun en advies.

Maatregelen worden genomen om pijn, lichamelijk ongemak en emotionele spanningen te verlichten.

Verschillende keren per dag wordt er aan je kind gevraagd of hij pijn heeft. De pijn wordt opgevolgd via de pijnscore zodat er onmiddellijk maatregelen kunnen genomen worden. Er is een pijnprotocol voor kinderen. Op elke afdeling zijn er verpleegkundigen met een specifieke opleiding tot pijnspecialist(e). Er zijn ook specifieke brochures over pijn voor de ouders en het kind.

Bij het uitvoeren van pijnlijke handelingen worden alle middelen (verdovende zalf, andere pijnstillende of verdovende medicatie, procedures uitvoeren onder sedatie, gasmengsel, algemene anesthesie enzovoort) die beschikbaar zijn maximaal gebruikt en ze worden telkens aangepast aan de soort uit te voeren handeling.

In de onderzoekskamers worden er initiatieven genomen om je kind af te leiden. Er zijn kleine beloningen voorzien.

Het welbehagen van jullie kind is prioritair. Het ziekenhuis beschikt over een snoezelruimte en muziektherapie. De cliniclowns komen tweemaal per week langs.

De goede positionering (houding) van je kind met of zonder beperkingen is een constant aandachtspunt.

Jullie, jullie kind en andere familieleden worden met raad en daad bijgestaan. Er zijn gespecialiseerde kindersychologen, sociaal werkers, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, logopedisten, pastoraal werkers enzovoort.

Het 'Kinderen in thuis- en supportief zorgteam (KITES)' ondersteunt de ouders en het kind met een levensbedreigende ziekte. Zij zijn de link tussen de zorg op de ziekenhuisafdeling en de thuiszorg.

Artikel 5 – Kinderen en ouders hebben recht op alle informatie die noodzakelijk is voor het geven van toestemming voor onderzoeken, ingrepen en behandelingen.

Er worden geen onderzoeken, ingrepen of behandelingen uitgevoerd zonder overleg met en toestemming van de ouders. Het ziekenhuis beschikt over een procedure over 'informed consent (IC)' of geïnformeerde toestemming, dit is het verstrekken van informatie aan de patiënt, zodat deze zich een gefundeerde mening over de behandeling kan vormen en op basis hiervan de beslissing kan nemen om al dan niet toestemming te geven aan de behandelende arts om de procedure, ingreep of bloedtoediening uit te voeren. Deze geïnformeerde toestemming wordt gedocumenteerd in het patiëntendossier.

Naast de mondelinge informatie is er ook voor verschillende onderzoeken, ingrepen of behandelingen schriftelijke informatie beschikbaar.

Kinderen worden beschermd tegen overbodige behandelingen en onderzoeken en tegen oneigenlijk gebruik van persoonlijke gegevens.

Alleen de meest adequate en correcte behandelingen/onderzoeken/ingrepen worden uitgevoerd. Er zijn verschillende zorgprogramma's uitgewerkt om dit te ondersteunen.

De handelingen die bij kinderen moeten gebeuren, worden uitgevoerd door medewerkers met een specifieke pediatrie ervaring. Als er op de functiemeting voor een bepaald onderzoek/behandeling een infuus moet geplaatst worden, dan wordt je kind aangeprikt op een afdeling van kindergeneeskunde.

Aan de bewegingsvrijheid van je kind wordt maximaal aandacht gegeven: als een permanent infuus niet noodzakelijk is, maar een intraveneuze toegang wel, dan wordt er een afsluiting (bijvoorbeeld Microclave) op de katheter geplaatst.

Artikel 6 – Kinderen worden in het ziekenhuis gehuisvest en verzorgd samen met kinderen in dezelfde leeftijd- en/of ontwikkelingsfase.

Het belang en de eigenheid van je kind (zuigeling versus grotere kinderen) staan op de eerste plaats.

Er wordt op allerlei manieren voor gezorgd om het ziekenhuisverblijf zo aangenaam mogelijk te maken:

- ✓ De behandelingen en onderzoeksschema's worden maximaal afgestemd op het dagritme van je kind zodat er voldoende rust kan ingebouwd worden.

- ✓ Tijdens de namiddag worden er rustmomenten ingebouwd. Er zijn duidelijke regels voor de avondrust.
- ✓ Op elke afdeling is er een speelzaal. De pedagogische medewerkers en het spelbegeleidingsteam zorgen samen met een team vrijwilligers voor een ruim aanbod van spelactiviteiten aangepast aan de ontwikkelingsfase van elk kind.
- ✓ Er worden regelmatig gezamenlijke activiteiten georganiseerd (bijvoorbeeld sinterklaasfeest, Leuven kermis, paas- en kerstviering enzovoort).
- ✓ Er is een 'commissie cultuur kinderziekenhuis (CCK)' die maandelijks een activiteit organiseert voor de kinderen <http://www.uzleuven.be/cck>.
- ✓ Er is een apart ingerichte adolescentenruimte.
- ✓ Elke eenpersoonskamer beschikt over een tv, video en dvd. Ook op de gemeenschappelijke kamers is er tv, video en dvd. Internet is overal aanwezig. De kinderen kunnen beschikken over een persoonlijke laptop.
- ✓ Er is een snoezelruimte waar kinderen met een verstandelijke en/of motorische handicap of andere kinderen die het nodig hebben, kunnen snoezelen.
- ✓ De cliniclowns komen tweemaal per week langs.
- ✓ Op de neonatale intensieve zorgen is er comfortverpleging waardoor via een aangepaste en geïndividualiseerde verzorging met maximale inbreng van de ouders geprobeerd wordt om stress en pijn voor je kind zoveel mogelijk te vermijden.

Kinderen met een besmettelijke aandoening of verminderde immuniteit worden op een aparte afdeling verpleegd. De dienst ziekenhuishygiëne heeft een strikt isolatiebeleid uitgewerkt voor bronislatie en protectieve isolatie bij verminderde immuniteit.

Kinderen worden niet samen met volwassenen verpleegd.

Er is een aparte opnamedienst voor kinderen.

Het kinderziekenhuis heeft:

- X een multidisciplinaire consultatie;
- X een dagziekenhuis;
- X een dialyse;
- X een oncologische afdeling;
- X hospitalisatieafdelingen voor kinderen ouder dan 24 maanden (zorgprogramma's voor kindergeneeskunde en chirurgie);
- X een hospitalisatieafdeling voor kinderen jonger dan 24 maanden (zorgprogramma's voor kindergeneeskunde en chirurgie);
- X een afdeling neonatale intensieve zorgen;
- X een afdeling neonatale zorgen.

In het chirurgisch dagziekenhuis zijn er speciale faciliteiten voor kinderen voorzien. Zo is er een aparte intensieve therapie-eenheid voor kinderen.

In campus Pellenberg is er een aparte revalidatie-afdeling en radiologie-afdeling voor kinderen.

Ook andere functiemetingen en onderzoekscentra hebben faciliteiten voor kinderen.

Op de spoedgevallendienst worden de kinderen opgevangen in een aparte wachtruimte en zijn er aparte onderzoekskamers voor kinderen.

Er bestaat geen leeftijdsgrens voor bezoekers.

Bezoekers zijn welkom tijdens de bezoeken van 14 tot 20 uur. Kinderen mogen op bezoek komen. Kinderen onder de 12 jaar worden niet toegelaten op de zuigelingeneenheid of op de infectiekamers.

Als er een probleem is met de gezondheidstoestand van het kind worden er voor broers en zussen, specifieke afspraken gemaakt.

Artikel 7 – Kinderen hebben recht op mogelijkheden om te spelen, zich te vermaken en onderwijs te genieten al naargelang hun leeftijd en lichamelijke conditie. Kinderen hebben recht op een verblijf in een stimulerende veilige omgeving waar voldoende toezicht is en die berekend is op kinderen van alle leeftijdscategorieën.

Recht op spelen

Spelen wordt maximaal gestimuleerd door de aanwezigheid van speelzalen, de pedagogische medewerkers/het spelbegeleidingsteam, de vrijwilligers (zie ook artikel 6). Speelgoed, boeken, knutselmateriaal enzovoort zijn voor de verschillende leeftijdscategorieën aanwezig.

Elke afdeling is zowel qua accommodatie als qua aankleding (bijvoorbeeld muurschilderingen) afgestemd op de specifieke noden van kinderen, rekening houdend met hun leeftijd en de patiëntengroep waartoe ze behoren.

Veiligheid van kinderen is een constant aandachtspunt.

Valpreventie is heel belangrijk. Deze aandachtspunten staan centraal:

1. Informeer het verpleegkundig en/of medisch team als:
 - er bij je kind een verhoogd risico voor vallen is (leeftijd, medische toestand, bijvoorbeeld epilepsie, temperament, slecht zien).
 - je kind hulpmiddelen nodig heeft om zich te verplaatsen (beugel, kruk, looprekje, speciale buggy, rolstoel).
 - je kind een bril of gehoorapparaat draagt.
 - je kind medicatie, bijvoorbeeld tegen epilepsie, neemt die duizeligheid kan veroorzaken of het bewustzijn kan beïnvloeden.
2. Informeer de verpleegkunde of arts als je kind zich duizelig, verzwakt voelt of als je ondervindt dat het coördinatieproblemen heeft.
3. Zet, afhankelijk van de leeftijd en/of ontwikkeling van je kind, de spijlen of onrusthekkens van het bed omhoog. Let er op dat dit zeker gebeurt bij vervoer van je kind, bijvoorbeeld naar een onderzoek of operatie.
4. Zet het bed in de laagste positie zodat je kind makkelijker in en uit bed kan stappen.

5. Blijf bij een onderzoek naast het bed, onderzoekstafel of brandcard staan.
6. Probeer bij je kind te zijn als het ontwaakt na een onderzoek of ingreep onder verdoving (algemeen of sedatie).
7. Vraag de hulp van een verpleegkundige als je kind de eerste keer uit bed wil na een onderzoek onder verdoving of na een operatie.
8. Help en ondersteun je kind als het zich wil verplaatsen in de kamer of als het naar het toilet wil.
9. Geef extra aandacht aan de leidingen van het infuus (met eventuele pomp), de monitor, sondes.
10. Hou de kamer opgeruimd zodat je kind niet kan vallen over bijvoorbeeld speelgoed.
11. Doe je kind liefst gesloten schoenen/pantoffels aan met een antislipzool.
12. Laat je kind nooit alleen achter op het verzorgingskussen of in het bad(je).
13. Laat 's nacht een lichtje branden.
14. Laat een baby of peuter niet in je eigen bed slapen.
15. Hou toezicht tijdens het spelen. Laat je kind alleen met veilig speelgoed spelen.
16. Laat je kind niet op het bed en ander meubilair springen.
17. Gebruik een stoel aangepast aan de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van je kind.
Contacteer de verpleegkundige voor het juiste materiaal.
18. Maak de riempjes vast als je kind in een relax, kinderbuggy, wandelwagen of eetstoel zit.
19. Als je kind een sta-, zit- of ligorthese (een op maat gemaakte zit- of ligschaal) nodig heeft, installeer je kind dan op een correcte en veilige manier en maak de riempjes vast.
20. Als je de kamer verlaat:
 - verwittig de verpleegkundige;
 - voorzie een veilige omgeving in de kamer;
 - laat je kind veilig in bed achter (aangepast aan het ontwikkelingsniveau van je kind): leg je kind in een veilige en stabiele houding en zet de spijlen van het bed of de onrusthekkens omhoog;
 - leg de bel binnen handbereik.

De nodige voorzorgsmaatregelen zijn getroffen om de toegang tot dienstlokalen en het zonder toezicht verlaten van de afdeling te verhinderen.

Recht op onderwijs

Het ziekenhuis beschikt over een eigen ziekenhuisschool. Er wordt onderwijs georganiseerd voor leerlingen van 2,5 tot 21 jaar tijdens hun opname in UZ Leuven. Het is een vrije, door het Ministerie van Onderwijs gesubsidieerde school voor buitengewoon onderwijs, type 5 (voor kinderen en jongeren die opgenomen zijn in het ziekenhuis), georganiseerd op kleuter-, lager en secundair niveau met:

- X onderwijs op maat aan gehospitaliseerde kinderen;
- X dagelijks een à twee lessen;
- X basisschool en secundair onderwijs;
- X leerinhouden en methode in overleg met de thuishoofschool;
- X nauw contact met het behandelingssteam;
- X focus op het beperken van de leerachterstand, maatschappelijke re-integratie van het zieke kind.

Artikel 8 – Kinderen worden behandeld en verzorgd door medisch, verpleegkundig en ander personeel dat speciaal is opgeleid voor de zorg voor kinderen. Het beschikt over de kennis en de ervaring die nodig zijn om ook aan de emotionele eisen van het kind en het gezin tegemoet te komen.

De artsen, verpleegkundigen, psychologen, pedagogisch medewerkers en het spelbegeleidingsteam hebben een specifieke opleiding gekregen in het werken met kinderen. Logistieke medewerkers, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, orthopedagogen, diëtisten, logopedisten, psychologen, sociaal en pastoraal werkers zijn eveneens opgeleid en/of gescreend bij hun aanwerving in het omgaan met kinderen. Ze hebben ervaring in het werken met kinderen.

Er zijn de klok rond steeds meerdere kinderartsen aanwezig. Er is een uitgebreid wachtsysteem voor assistenten en supervisors. De chirurgische patiënten worden zowel heelkundig als pediatriesch gesuperviseerd.

Er is een nauwe samenwerking met het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Leuven. Een protocol werd uitgewerkt.

De sociaal werkers en kinderpsychologen zoeken samen met jullie naar oplossingen en/of steun voor de zorg voor jullie kind.

Het 'Kinderen in thuis- en supportief zorgteam (KITES)' ondersteunt de ouders en het kind met een levensbedreigende ziekte. Heel het team is betrokken bij de rouwbegeleiding van het kind en de ouders. De pastoraal werkers, sociaal werkers en kinderpsychologen zorgen voor extra begeleiding en ondersteuning.

Artikel 9 – Kinderen hebben recht op verzorging en behandeling door zoveel mogelijk dezelfde personen, die onderling optimaal samenwerken.

Artsen zijn toegewezen aan een zorgprogramma (het geheel aan multidisciplinaire zorgprocessen, gericht op een welbepaalde doelgroep van patiënten, die homogeen is naar aard van pathologie en zorgbehoefte), zo wordt de continuïteit in therapie gewaarborgd voor de kinderen die opgenomen zijn voor dat bepaald zorgprogramma.

Bij de dagelijkse werkverdeling van de verpleegkundigen wordt bij de patiënttoewijzing altijd aandacht gegeven aan diezelfde continuïteit van zorg.

Diëtisten, kinderpsychologen, sociaal werkers en kinesitherapeuten zijn toegewezen aan de verschillende zorgprogramma's.

Er zijn gestructureerde overlegmomenten tussen de leden van de verschillende multidisciplinaire teams.

Artikel 10 – Kinderen hebben het recht met tact en begrip te worden benaderd en behandeld. Hun privacy wordt te allen tijde gerespecteerd.

Bij elke opname is een assessment verplicht. Dit is het verzamelen van diverse informatie over de patiënt, nodig voor een kwaliteitsvolle evaluatie. Er wordt gepeild naar de gewoontes/behoefte van je kind. Dit assessment maakt integraal deel uit van het patiëntendossier. Tijdens het verblijf in het ziekenhuis wordt maximaal rekening gehouden met die gewoontes en behoeften.

De kinderen kunnen altijd met hun vragen terecht bij de zorgverleners en artsen. Er wordt in de mate van het mogelijke rekening gehouden met hun mening.

Elk kind wordt benaderd met respect voor zijn/haar culturele of religieuze waarden.

Er zijn altijd tolken beschikbaar of bereikbaar als er een taalbarrière is.

De eigenheid van het kind zijn wordt gerespecteerd.

Bij opname in een gemeenschappelijke kamer wordt rekening gehouden met het geslacht van je kind: er zijn 'meisjeszalen' en 'jongenszalen'.

Bij elk onderzoek is er aandacht voor de privacy van je kind (onder meer het bedekken van het lichaam, geen handelingen die het zelfrespect van je kind kunnen aantasten).

Kinderen hebben het recht om zich terug te trekken om even alleen te zijn of samen te zijn met hun naaste familie.

Telefonisch wordt alleen info doorgegeven aan de ouders na controle van de identiteit.

Referenties:

http://www.unicef.be/_webdata/verdrag.pdf

http://www.kindenziekenhuis.nl/storage_handvest/Handvest.pdf

<http://www.kindenziekenhuis.nl/stichting/handvest/>

<http://www.each-for-sick-children.org/>

KINDVRIENDELIJK ZIEKENHUIS

Artikel 1 – Kinderen worden niet in een ziekenhuis opgenomen als de zorg die zij nodig hebben thuis, in dagbehandeling of poliklinisch kan worden verleend.

Artikel 2 – Kinderen hebben het recht hun ouders of verzorgers altijd bij zich te hebben.

Artikel 3 – Ouders wordt accommodatie en de mogelijkheid tot overnachting naast het kind aangeboden.

Artikel 4 – Kinderen en ouders hebben recht op informatie. De informatie wordt aangepast aan de leeftijd en het bevattingvermogen van het kind.

Artikel 5 – Kinderen en ouders hebben recht op alle informatie die noodzakelijk is voor het geven van toestemming voor onderzoeken, ingrepen en behandelingen.

Artikel 6 – Kinderen worden in het ziekenhuis gehuisvest en verzorgd samen met kinderen in dezelfde leeftijd- en/of ontwikkelingsfase.

Artikel 7 – Kinderen hebben recht op mogelijkheden om te spelen, zich te vermaken en onderwijs te genieten al naar gelang hun leeftijd en lichamelijke conditie. Kinderen hebben recht op een verblijf in een stimulerende veilige omgeving waar voldoende toezicht is en die berekend is op kinderen van alle leeftijdscategorieën.

Artikel 8 – Kinderen worden behandeld en verzorgd door medisch, verpleegkundig en ander personeel dat speciaal is opgeleid voor de zorg voor kinderen. Het beschikt over de kennis en de ervaring die nodig zijn om ook aan de emotionele eisen van het kind en het gezin tegemoet te komen.

Artikel 9 – Kinderen hebben recht op verzorging en behandeling door zoveel mogelijk dezelfde personen, die onderling optimaal samenwerken.

Artikel 10 – Kinderen hebben het recht met tact en begrip te worden benaderd en behandeld. Hun privacy wordt te allen tijde gerespecteerd.

UZ LEUVEN IS EEN BABYVRIENDELIJK ZIEKENHUIS

Al jaren streven de diensten gynaecologie en verloskunde en neonatologie van UZ Leuven een goed borstvoedingsbeleid na. De voorbije jaren werden er extra inspanningen geleverd om een internationale erkenning, het BFHI-certificaat (Baby Friendly Hospital Initiatives), te verkrijgen door te voldoen aan de voorwaarden en doelstellingen die Unicef en de Wereldgezondheidsorganisatie nastreven voor de zorg van moeder en kind.

In 2008 heeft UZ Leuven het kwaliteitslabel 'babyvriendelijk ziekenhuis' behaald.

Om deze internationale erkenning te bekomen, moest het ziekenhuis voldoen aan bepaalde voorwaarden die moeten helpen om elke baby, vanaf de geboorte, de beste kansen te geven op een optimale gezondheid. UZ Leuven volgt de 'tien vuistregels voor het welslagen van borstvoeding' op. Daarnaast zijn er ook de 'Mother Friendly Hospital Initiatives', die aandacht besteden aan de zorg voor zwangere vrouwen. Tenslotte werkt UZ Leuven ook heel bewust aan het respecteren van de Internationale Code voor het op de markt brengen van kunstvoeding.

Babyvriendelijke initiatieven

Opvolgen van tien vuistregels

- ✓ UZ Leuven heeft een borstvoedingsbeleid op papier gezet.
- ✓ Alle betrokken medewerkers leren de vaardigheden aan die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van dit beleid.
- ✓ Alle zwangere vrouwen krijgen via de prenatale consultatie en tijdens infosessies rond borstvoeding, informatie over het belang en de praktijk van borstvoeding geven.
- ✓ Onmiddellijk na de geboorte wordt huidcontact tussen moeder en baby toegepast. Dit bevordert de band tussen moeder en kind en draagt bij tot een goede aanpassing van de baby op het vlak van ademhaling, temperatuur, hartslag, bloedsuikergehalte en immuniteit. Moeders worden binnen het uur na de geboorte van hun kindje geholpen met het aanleggen van de baby.
- ✓ Elke moeder wordt geleerd hoe zij de baby moet aanleggen en hoe zij de melkproductie in stand kan houden, ook als haar baby van haar gescheiden moet worden.
- ✓ Pasgeborenen krijgen geen andere voeding dan borstvoeding, tenzij dit door de arts wordt aanbevolen.
- ✓ Moeder en kind blijven dag en nacht samen op de kamer. Op die manier leert de moeder de noden van haar baby kennen en kan de moeder snel reageren op honger- of andere signalen van het kind.

- ✓ Borstvoeding op verzoek wordt nagestreefd, dit betekent telkens de baby er om vraagt.
- ✓ Aan pasgeborenen die borstvoeding krijgen, wordt geen speen of fopspeen gegeven. Zo leren zij goed aan de borst drinken en wordt de melkproductie voldoende gestimuleerd.
- ✓ De dienst materniteit verwijst naar zelfstandige vroedvrouwen, lactatiekundigen, borstvoedingsorganisaties en kraamzorgcentra om, ook in de thuissituatie, de continuïteit in de begeleiding van de borstvoeding te waarborgen.

UZ Leuven respecteert de keuze van elke moeder maar streeft ernaar, door het geven van goede informatie, dat meer dan 75 procent van de mama's borstvoeding geven.

Moedervriendelijke initiatieven

- ✓ Als zij dat wenst, kan een zwangere vrouw kiezen wie haar vergezelt tijdens arbeid en bevalling, zodat zij zich constant lichamelijk en psychologisch ondersteund voelt. Dit gebeurt in samenspraak met haar gynaecoloog en wordt genoteerd in het verloskundig dossier.
- ✓ De zwangere vrouw kan tijdens de arbeid naar behoefte drinken en een lichte maaltijd gebruiken, tenzij hiervoor een medische tegenindicatie bestaat.
- ✓ De zwangere vrouw wordt aangemoedigd om niet-medische pijnbestrijding aan te wenden tijdens arbeid en bevalling, waarbij de persoonlijke voorkeur van de vrouw wordt gerespecteerd.

- ✓ De zwangere vrouw wordt aangemoedigd rond te wandelen en in beweging te blijven tijdens de arbeid. Zij wordt aangemoedigd om zelf aan te geven in welke houding zij wenst te bevallen, tenzij er een dringende beperking zou ontstaan omwille van een complicatie. Dit wordt aan de moeder verduidelijkt.
- ✓ Invasieve technieken zoals het kunstmatig breken van de vliezen, het versnellen of induceren van de arbeid of keizersnede worden vermeden, tenzij het specifiek vereist is omwille van een complicatie. De reden wordt aan de moeder verduidelijkt (volgens de internationale code voor het respecteren van de internationale gedragscode aangaande vervangingsmiddelen voor moedermelk)
- ✓ De diensten binnen de instelling mogen geen gratis stalen van/of vervangingsmiddelen voor moedermelk aan gereduceerde prijzen aannemen.
 Vervangingsmiddelen voor moedermelk zullen aangekocht worden zoals dit ook gangbaar is voor de andere voedingswaren en medicatie en dit minstens aan de gangbare groothandelsprijzen.
 Geen enkele vorm van promotiemateriaal voor voedingsmiddelen en dranken voor zuigelingen mag toegestaan worden binnen de gezondheidsdiensten.
 De zwangere vrouwen ontvangen geen enkele vorm van promotie van kunstvoeding.
 Het demonstreren van de gebruikswijze van kunstvoeding mag enkel door het verzorgend personeel gegeven worden en dit enkel voor de zwangeren, moeders en hun familie waarbij dit noodzakelijk is.
 Binnen de diensten worden de vervangingsmiddelen van moedermelk bewaard uit het zicht van de moeders.

De instelling moet het verdelen van geschenkdozen met informatie over vervangingsmiddelen van moedermelk, spenen, fopsenen en zuigflessen aan de zwangeren en de moeders niet toestaan en deze regel geldt voor ieder product dat de borstvoeding negatief kan beïnvloeden.

Iedere vorm van financiële en materiële steun, waarbij de producten opgenomen in de code gepromoot worden, moet ten allen tijde vermeden worden door de gezondheidswerkers en hun familie.

De producenten en de verdelers van de producten opgenomen in de code zullen iedere vorm van bijdrage aan de instelling verklaren. Hiermee wordt bedoelt: studiebeurzen, studiereizen, onderzoeksgeld, conferenties of andere analoge zaken. Elk personeelslid die dergelijke steun ontvangen heeft, zal dit ook bekend maken.

Om deze reden worden sinds april 2007 geen roze dozen of blauwe promotiezakken meer verdeeld.

© september 2010 UZ Leuven

Overname van deze tekst is enkel mogelijk na toestemming van de dienst communicatie UZ Leuven.

Ontwerp en realisatie:

Deze tekst werd opgesteld door kindergeneeskunde in samenwerking met de dienst communicatie.

Verantwoordelijke uitgever

UZ Leuven

Herestraat 49

3000 Leuven

Tel. 016 34 49 00

www.uzleuven.be

700140

Mixed Sources

Productgroep uit goed beheerde bossen
en andere gecontroleerde bronnen.
www.fsc.org Cert no. CU-COC-809718-E
© 1996 Forest Stewardship Council